

Házi feladat #5

1. A derivált definíciója alapján határozza meg az $f(x) = \sqrt{x}$ függvény deriváltját $x > 0$ esetén! Írja fel az érintő egyenes egyenletét $x = 3$ pontban!
2. Differenciálható az alábbi függvény az $x = 0$ pontban? (Útmutatás: Használjon bal- és jobboldali deriváltat!)

$$f(x) = \begin{cases} x^2 & \text{ha } x < 0, \\ x & \text{ha } x \geq 0. \end{cases}$$

3. Határozza meg az $f(x) = |x|^3$ függvény első és második deriváltját tetszőleges x -re, és mutassa meg, hogy $f'''(0)$ nem létezik!
4. Keresse meg a függvények első és második deriváltját!

(a)

$$f(x) = \frac{x^2}{1 - x^3}$$

(b)

$$f(x) = \frac{(x-1)(x^2+x+1)}{x^3} \quad (\text{Először egyszerűsítsen.})$$

(c)

$$f(x) = \frac{\cos x}{1 + \sin x}$$

5. Tegyük fel, hogy u and v az x változó differenciálható függvényei az $x = 0$ pontban és

$$u(0) = 5 \quad u'(0) = -3 \quad v(0) = -1 \quad v'(0) = 2.$$

Keresse meg a következő deriváltakat az $x = 0$ pontban:

$$(uv)', \quad \left(\frac{u}{v}\right)', \quad \left(\frac{v}{u}\right)', \quad (7v - 2u)'$$

6. Keresse meg az $y = x^3 + x$ görbe érintőit azokban a pontokban, ahol az érintő meredeksége 4! Mekkora e görbe legkisebb meredeksége? Mely x értékek esetén ennyi a meredekség?
7. Van az alábbi függvényeknek vízszintes érintője a $0 \leq x \leq 2\pi$ intervallumban? Ha igen, hol? Ha nem, miért nem?

(a) $y = x + \sin x$ (b) $y = 2x + \sin x$

8. Ha egy hengerben lévő gáz hőmérséklete állandó T , akkor a p nyomás és a V térfogat kapcsolatát a következő képlet adja meg:

$$p = \frac{nRT}{V - nb} - \frac{an^2}{V^2},$$

ahol a , b , n és R állandók. Keresse meg dp/dV értékét!

9. (Határhaszon a közgazdaságtanban) Tegyük fel, hogy ha egy kis cég x darab egyedi íróasztalt gyárt le egy héten, akkor az összprofitja ebből

$$r(x) = 100000 \left(1 - \frac{1}{x+1} \right)$$

forint.

- (a) Keresse meg az utolsónak legyártott íróasztalból származó profitot (az úgynevezett „határhasznot”), ha x darab íróasztalt gyártanak egy héten!
- (b) Az $r'(x)$ deriválttal adjon becslést arra, hogy mennyivel nő a profit, ha egy héten 5 íróasztal helyett 6 darabot gyártanak!
- (c) Keresse meg $r'(x)$ határértékét, ha $x \rightarrow \infty$! Hogyan értelmezhetjük ezt a számot?